

KANCELARIA SENATU

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI I KORESPONDENCJI

BADK.DPK.133.62.2018
P9-26/18

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2018 r.

Nr: 23862/212	Data wpływu petycji 22 maja 2018 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 14 sierpnia 2018 r.

EMERYTURY I RENTY Z FUS I KRUS

TEMAT

FINANSOWANIE NAUKI, JEDNORAZOWE NAGRODY PIENIĘŻNE

WNOSZACY PETYCJE: petycja indywidualna

Osoba fizyczna.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustaw:

– z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

– z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,

w celu wprowadzenia możliwości finansowania kosztów dodatkowego wykształcenia oraz wprowadzenia jednorazowej nagrody pieniężnej za bardzo dobre i dobre wyniki w nauce.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

W ocenie wnioskodawczynie osoby pobierające świadczenia rentowe lub emerytalne mogą podejmować dalszą naukę, jednakże nie zawsze jest to możliwe z uwagi na odpłatność. Autorka petycji uważa, że należy docenić trud i chęć włożony w gotowość podwyższenia posiadanego wykształcenia w postaci refinansowania kosztów nauki, a w konsekwencji także należy docenić wyniki z jakimi absolwenci kończą naukę.

Autorka petycji w uzasadnieniu proponuje katalog placówek i usług edukacyjnych, których uczestnicy i absolwenci byłiby objęci proponowaną zmianą przepisów: szkoła zawodowa, szkoła średnia, szkoła policealna, studium nauczycielskie, studia licencjackie, studia wyższe bez dyplomu, studia podyplomowe, poszczególne stopnie (poziomy) języków obcych, kursy dokształcające itd.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 917) zawiera postanowienia określające zasady organizowania i finansowania podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników. Warto zauważyć, że regulacje kodeksowe dotyczą relacji pracownik-pracodawca, w których pracodawca jest obowiązany do ułatwienia pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych (art. 17).

Pracodawca jest zobowiązany do stworzenia pracownikowi warunków zdobywania lub uzupełniania wiedzy i umiejętności, z inicjatywy pracodawcy albo za jego zgodą: musi udzielić pracownikowi płatnego urlopu szkoleniowego, w razie konieczności również zwolnić z całości lub części dnia pracy.

Pracodawca może przyznać pracownikowi dodatkowe świadczenia finansowe potrzebne do pokrycia opłaty za kształcenie, przejazdy, podręczniki i zakwaterowanie (Kodeks pracy Rozdział III Kwalifikacje zawodowe pracowników art. 103¹ – 103⁶).

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Autorka petycji w 2016 r. złożyła podobną petycję w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Przedmiotem wniosku petycji była zmiana przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy w dziale czwartym w rozdziale III „Kwalifikacje zawodowe pracowników”, w celu zobowiązania pracodawców do wypłacania pracownikom oraz emerytom i rencistom dodatkowej kwoty w wysokości 45% średniej krajowej pensji za każde dodatkowe studia, za każde studium podyplomowe, studium nauczycielskie, każdy kurs w szkole języków obcych, za każdy egzamin językowy, szkołę pomaturalną, szkołę średnią, kurs dokształcający oraz przyznania jednorazowej nagrody pieniężnej za dodatkowe wykształcenie z wynikiem bardzo dobrym.

W odpowiedzi Ministerstwo wyjaśniło, jakie są uprawnienia pracownika podwyższającego kwalifikacje i jakie z tego wynikają obowiązki po stronie pracodawcy. Analizowana była również sytuacja pracodawców i ponoszonych przez nich kosztów utrzymania pracownika. Ponadto w odpowiedzi Ministerstwa zauważone zostało, że realizacja proponowanych przez autorkę postulatów wymagałaby zmiany wielu przepisów innych niż te wskazane w petycji. Petycja rozpatrzona została negatywnie.

INFORMACJE DODATKOWE:

Katarzyna Białożyłt w artykule „Znaczenie aktywności edukacyjnej osób starszych w adaptacji do emerytury” [w publikacji] „Etyczne i społeczne wymiary pracy” Ireneusz M. Światała, Norbert G. Pikuła, K. Białożyłt, Kraków 2017.

Czas spędzany na emeryturze jest okresem, w którym nadal można podejmować aktywność na polu edukacyjnym. Według literatury przedmiotu działania edukacyjne w starości powinny się koncentrować na następujących celach:

- pomocy osobom starszym w utrzymaniu samodzielności i zaradności życiowej;
- wszechstronnemu rozwojowi jednostki przez różne formy aktywności;
- doskonaleniu osobowości jednostki przez realizację wartości duchowych;
- zdobywaniu nowych kompetencji i umiejętności zawodowych;
- prewencji geriatrycznej;
- zachęceniu osób starszych do podejmowania działań na rzecz innych w celu zdobycia poczucia użyteczności i uznania społecznego;
- rozwijaniu umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy;
- przekazywaniu osobom starszym umiejętności korzystania z środków masowego przekazu;
- propagowaniu idei dialogu międzypokoleniowego;

- podnoszeniu jakości życia seniorów;
- odkrywaniu sensu życia w starości.

Aktywność edukacyjna w starszym wieku stanowi istotny element przeżywania starości w sposób konstruktywny. Edukacja pozwala na poznanie siebie i świata, co sprzyja lepszej adaptacji do zachodzących zmian. Przez edukację osoba starsza ma szansę samorealizacji we wszystkich obszarach życia. Starość, choć bywa często utożsamiana z ograniczeniami i ubytkami – szczególnie w sferze zdrowia fizycznego – może stanowić rozwojowy okres w życiu człowieka, który będzie otwarty na podejmowanie różnych form aktywności, zwłaszcza tej edukacyjnej.

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz